

Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Mšené-lázně, okres Litoměřice

411 19 Mšené-lázně, Školní 121

Identifikátor školy: 600 165 931

Termín konání inspekce: 21. - 23. únor 2005

Čj.:	f6-1037/05-5020
Signatura:	of2zy118

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Mšené-lázně, okres Litoměřice (dále ZŠ) je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Obec Mšené-lázně. Dle rozhodnutí o zařazení ZŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení má kapacitu 300 žáků. Kromě základní školy sdružuje též mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 52 dětí, školní družinu a školní jídelnu. V době konání inspekce navštěvovalo devět tříd ZŠ 206 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- personální a materiálně-technické podmínky v ZŠ
- průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- personální a materiálně-technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Výuku v ZŠ zajišťuje včetně ředitele školy (ve funkci druhým rokem) a jeho zástupkyně 16 učitelů (šest z nich na zkrácený úvazek). Podmínky odborné kvalifikace na příslušném stupni ZŠ splňuje 12 vyučujících, čtyři jsou bez odborné kvalifikace (dva studují na pedagogické fakultě). Méně příznivá je věková skladba učitelského sboru (čtyři kvalifikovaní učitelé s praxí nad 32 let). Při sestavování úvazků vedení školy preferuje odbornost vyučujících i jejich specifické zájmy, přesto je v týdenním počtu hodin zajištěno pouze 43 % učitelů s příslušnou aprobací (chybí učitelé cizích jazyků, zeměpisu, přírodopisu, dějepisu, chemie, hudební a výtvarné výchovy).

Organizační struktura je stanovena a postupně se vyvíjí ve vztahu k novému školskému zákonu (rezervy jsou ve vztahu k součástem školy, zejména MŠ), na jednotlivé vedoucí zaměstnance jsou delegovány pravomoci k zajištění plynulé činnosti všech úseků subjektu. Přístup k potřebným informacím je zabezpečen formou standardních mechanismů (plány, porady, osobní kontakt, informační nástěnky apod.).

Vedení školy částečně využívá při své řídicí práci metodické orgány (metodické skupiny jsou uvedeny v plánu práce, písemné záznamy z jejich činnosti nejsou vždy vyžadovány). Pravidelně jedná pedagogická rada (zabývá se nejen projednáváním organizačních záležitostí, ale též vzdělávacími a výchovnými problémy, ponechán je prostor pro diskusi), podle potřeby jsou svolávány provozní porady.

Pro hodnocení práce učitelů, které probíhá zpravidla dvakrát ročně, jsou vytvořena kritéria motivující ke zlepšování pracovních výsledků. Plán hospitační činnosti ředitele vychází z analýzy školního roku 2003/2004, jsou stanoveny priority. V oblasti řídicí činnosti využívá ředitel školy nových poznatků z funkčního školení.

Profesionální růst pedagogických pracovníků je podporován formou účasti na různých vzdělávacích akcích, prioritou je vzdělávání učitelů ve využívání výpočetní techniky ve výuce. Limitujícím faktorem je v této oblasti časově náročná doprava z místa školy.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Školní budova je v provozu již přes sto let a její technický stav a zázemí neodpovídá dnešním požadavkům vzdělávání (do 1. 7. 2005 byla prodloužena lhůta na odstranění nevyhovujících hygienických požadavků). Byl proto zpracován projekt na generální přestavbu školy,

dokumentace je zpracována. Po dobu stavebních prací je připraveno vyučování v náhradních prostorách v obci. Stávající budova neposkytuje dostatečné prostorové a technické podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu - celkem 11 učeben, z toho 1 odborná učebna výpočetní techniky má k dispozici 10 pracovních míst, pouze jeden počítač je připojen k internetu. Postupně se doplňují výukové programy pro jednotlivé vzdělávací předměty, tento SW však starší počítače nepodporují. Všechny prostory jsou udržované v čistotě, jsou vyzdobeny žákovskými výtvarnými pracemi. Pro výuku tělesné výchovy je využívána malá tělocvična ve škole, dále místní sportovní hala a hřiště.

Kmenové učebny jsou vybaveny starým či repasovaným žákovským nábytkem, v polovině tříd není zavedena tekoucí voda. Psychohygienické zásady jsou respektovány možností pohybového využití žáků o přestávkách v prostoru chodeb.

Škola poskytuje žákům pro jednotlivé předměty ucelené řady učebnic, ke zpestření výuky mají vyučující k dispozici další sortiment učebnic, odborné literatury a textů, též kopírku. Žáci využívají školní knihovny.

Inventář učebních pomůcek byl v minulých letech s ohledem na plánovanou opravu inovován minimálně, zakoupena byla zejména audio a videotechnika.

Materiálně-technické podmínky jsou vyhovující.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2. Učební plán je dodržován (z volitelných předmětů dominuje informatika; jako cizí jazyk převažuje anglický jazyk - 130 žáků, německému jazyku se učí 10 žáků, v rámci zájmového kroužku nabízí škola ruský jazyk), vhodně jej doplňují četné exkurze, pobyty v přírodě, návštěvy kulturních představení, účast žáků na předmětových a sportovních soutěžích. Dílčí nedostatky zaznamenala ČŠI v aplikaci *Úprav a doplňků* vzdělávacího programu č.j. 25 018/98-22 ve třídách 1. stupně ZŠ. Podle záznamů v třídních knihách školního roku 2003/2004 bylo v hospitovaných předmětech probíráno učivo osnov určené do ročníků vyšších v ročnících nižších (viz hodnocení jednotlivých předmětů). I tematické plány vyučujících pro aktuální školní rok vykazují tytéž nedostatky.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má škola zpracované kvalitní individuální vzdělávací programy.

Kontrolovaná dokumentace (třídní výkazy, katalogové listy, třídní knihy) celkem průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání, dílčí nedostatky ve třídních výkazech a katalogových listech byly odstraněny v průběhu inspekce (v třídních knihách na 1. stupni ZŠ je ve 3. ročníku neprůkazně vedená krátká absence, v zápisech hodin psaní ve 3., 4. a 5. ročníku chybí konkretizace učiva osnov). I když je v rámci plánu kontrolní a hospitační činnosti hodnoceno naplňování učebních dokumentů a pravidelně je kontrolována povinná dokumentace, výše uvedená zjištění ukazují na rezervy v této oblasti.

Skladba rozvrhu hodin respektuje psychohygienické požadavky. Školní řád je veřejně přístupný (doplňují jej další normy vydané ředitelem školy), uvádí povinnosti i práva žáků. Ti s ním byli seznámeni na počátku školního roku (zaznamenáno v třídních knihách). Pro jejich lepší zapojení do života školy vyvíjí prvním rokem činnost Žákovský parlament (tvoří jej zástupci 4. - 9. ročníku), schází se jednou týdně. Informační systém vůči rodičům je funkční, jsou o průběhu vzdělávání a výchovy informováni prostřednictvím žákovských knížek, třídních schůzek, mají možnost individuálně navštívit školu.

Významnou pozornost věnuje škola prevenci sociálně-patologických jevů, kvalitně je zpracován minimální preventivní program a peer program ZŠ. Je organizováno mnoho akcí, na kterých se podílejí i další instituce. Činnost vyvíjí řada zájmových útvarů, kde mohou žáci trávit dobu mimo vyučování.

Český jazyk

Hospitace proběhly v osmi třídách, u všech vyučujících (na 1. stupni dvě učitelky nesplňují podmínky odborné kvalifikace - jedna studuje na pedagogické fakultě, další je absolventkou střední pedagogické školy). Na 2. stupni mají předmět český jazyk (Čj) v úvazku dvě kvalifikované vyučující.

Učivo osnov je rozplánováno do jednotlivých ročníků (učitelé zpracovávají tematické plány), nedostatky byly zjištěny ve 4. a 5. ročníku, kde bylo inspekcí zjištěno zařazování učiva nad rámec učebních osnov (např. slovesný způsob, skloňování číslovek a pod.). Učitelé se řídí spíše používanými učebnicemi. Je pamatováno na prvky dramatické výchovy, práci s výpočetní technikou (kroužek „Čeština na počítači“), podporováno je čtenářství. Bezprostřední příprava vyučujících byla většinou zaměřena na obsahovou stránku výuky. Jen část sledovaných hodin byla promyšlená i z hlediska uplatňovaných metod a organizačních forem. Stanovené výukové cíle byly voleny v návaznosti na předchozí učivo. Pracovní tempo bylo většinou přizpůsobeno pomalejším žákům, náročnost při opakování učiva nebyla odstupňována podle individuálních schopností a možností žáků. Dílčí nedostatky byly v malé diferenciaci požadavků směrem k úspěšnějším žákům, jen v některých hodinách měli učitelé připravené doplňující úkoly.

Hodiny probíhaly v kmenových třídách, materiální podpora výuky byla promyšlená a efektivní (učebnice, zpětný projektor, audio nahrávky, pravidla, slovníky a pod.).

V organizaci hodin převažovala frontálně vedená výuka, ve které se střídaly činnosti pod přímým vedením vyučujících s jednotně zadávanou samostatnou prací žáků (i ve dvojicích). Metody a formy výuky, které umožňují aktivní učení, byly uplatněny spíše ojediněle (zejména 2. a 5. ročník). ČŠI zaznamenala skupinovou práci žáků (3. a 5. ročník), zejména ve 3. ročníku byla efektivita této práce nízká zejména při prezentaci výsledků práce skupin.

Nové učivo bylo vyvozováno v součinnosti se žáky, ti uplatnili dosavadní poznatky a zkušenosti, dostatek času věnovali učitelé upevňování učiva. Žáci byli vedeni k rozvoji komunikativních dovedností, souvislému slovnímu projevu, ke spisovnému vyjadřování. Na 2. stupni ve snaze probrat co nejvíce příkladů žáci odpovídali často i jedním slovem, ukvapeně. Náležitá pozornost byla na 1. stupni v nižších třídách věnována vytváření správných pracovních a hygienických návyků při psaní.

Psychohygienické podmínky výuky příznivě ovlivnilo zejména časté střídání činností, ve většině hodin však chybělo cílené zařazení relaxačních aktivit.

Vyučující podněcovali žáky pomocí úvodního seznámení s obsahem hodiny. Zájem žáků o výuku podpořilo začleňování mezipředmětových vztahů. Většina sledovaných hodin měla i ucelený závěr, který obsahoval vyhodnocení stanoveného cíle učitelem, prostor pro sebehodnocení žáků vytvořen nebyl.

Úroveň komunikace vyučujících byla velmi dobrá, přiměřená věku a schopnostem žáků. Ve třídách byla při hospitacích klidná a pracovní atmosféra. Ze záznamů v žákovských knížkách je však zřejmé, že zejména na 2. stupni dochází během vyučování ke konfliktům a projevům nespolutracujícího chování.

Činnost žáků byla průběžně kontrolována a hodnocena slovně či písemně, kromě klasifikace známkou bylo často využíváno pochvaly a povzbuzení. Písemnosti žáků jsou kontrolovány.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou hodnoceny jako dobré.

Matematika

Matematiku vyučuje 6 vyučujících, z toho dvě učitelky 1. stupně nesplňují stanovené kvalifikační předpoklady. Tato skutečnost neměla negativní vliv na úroveň výuky.

Zařazením učiva nad rámec osnov dochází k přetěžování žáků např. v 5. ročníku probíráno - výpočet povrchu kváдру a krychle sečtením obsahů obdélníku a čtverce (učivo 6. ročníku). Při plánování učiva na 2. stupni je respektován princip kontinuity, přiměřenosti, je zajištěno střídání aritmetiky (algebry) a geometrie.

Předmět je vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu zabezpečen potřebnými učebními pomůckami na průměrné úrovni, jejich použití v některých sledovaných vyučovacích hodinách zefektivnilo výuku. Žákům byly školou poskytnuty vhodné učebnice, ve vyučování byly účelně využívány.

Kvalita výuky měla rozdílnou úroveň. Pozitivem na 1. stupni byla větší pestrost metod a forem práce, na 2. stupni potřebná odborná úroveň. Výukové cíle přizpůsobili vyučující aktuální úrovni vědomostí žáků, opakování i nové učivo vhodně navazovalo na předcházející učivo. Převažovala systematicky řízená frontální činnost, kombinovaná se samostatnou prací. Jiné metody, při nichž si žáci aktivně osvojují vědomosti, rozvíjejí logické myšlení a tvořivost, kreativnost byly uplatňovány v menší míře. Pozitivem některých hodin byl individuální přístup k žákům se slabšími vzdělávacími výsledky. Negativem části sledované výuky byla nevytíženost rychlejších a nadanějších žáků, monotónní průběh vyučovací hodiny s minimální aktivizací žáků, nedostatek prostoru pro jejich dotazy a prezentaci názorů.

Názornost a efektivitu výuky zvyšovalo na 1. stupni podnětné pracovní prostředí, účelně používané učebnice, kvalitně připravené zápisy na tabuli a řada vlastnoručně zhotovených pomůcek podporujících činnostní charakter učení, na 2. stupni využití didaktické techniky.

Účinná motivace byla založena na uplatňování mezipředmětových vztahů, slovního hodnocení výkonů žáků, které mělo většinou pozitivní dopad. Méně byly zařazovány problémové úlohy nebo příklady z praxe (ze života žáků), v některých hodinách motivační prvky chyběly. V závěru výuky často nezbyl čas na shrnutí a zopakování nového učiva, případné stručné shrnutí proběhlo bez aktivní účasti žáků. K optimální psychohygieně výuky na 1. stupni přispělo střídání činností, zařazení her, soutěží nebo relaxačních cvičení, na 2. stupni byl tento aspekt opomíjen.

Způsob komunikace a přístup učitelů k žákům měl příznivý dopad na průběh výuky. Na uplatňované metody práce a podněty reagovali žáci přirozeně. Komunikace však probíhala pouze jednostranně (učitel-žák). Komunikativní dovednosti byly rozvíjeny na rozdílné úrovni. Žáci nejsou systematicky vedeni ke zdůvodnění svého řešení nebo ke komentování řešení při psaní na tabuli. Přínosem pro žáky je možnost účasti v matematických soutěžích např. Pythagoriáda, Klokán, mohou využívat doučování z matematiky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na obou stupních základní školy jsou dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Kromě standardních postupů hodnocení výsledků vzdělávání využila škola v uplynulém školním roce komerční testy v 5. ročníku. Analýzou výsledků se zabývá i výroční zpráva školy

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole jsou celkově hodnoceny jako průměrné.

Mateřská škola

Mateřská škola je umístěna ve staré činžovní budově, školní zahrada spojuje MŠ s objektem základní školy. Celodenní provoz MŠ je stanoven od 6:00 do 16:00, v dopoledním uspořádání jsou v provozu 3 třídy, odpoledne se děti spojují do dvou tříd. Plánovaná kapacita školy je určena na 52 dětí, pro školní rok 2004/2005 bylo zapsáno do MŠ celkem 56 dětí a stejný počet dětí je uváděn i ve statistickém výkazu MŠ (překročení celkové kapacity školy).

Vzdělávací činnost MŠ se řídí vlastním školním vzdělávacím programem, který je uváděn do praxe pod názvem „Škola plná pohody“.

Personální podmínky vzdělávání v MŠ

Výchovně vzdělávací práci zajišťují 4 pedagogičtí pracovníci včetně určené vedoucí učitelky MŠ. Složení pedagogického sboru je z hlediska zvoleného vzdělávacího programu a potřebné odborné i pedagogické způsobilosti dobré. Převážná část pedagogického sboru MŠ splňuje potřebnou kvalifikaci pro předškolní vyučování, jedna učitelka je nekvalifikovaná, dvě učitelky mají logopedický kurz a provádějí ve spolupráci s odborným pracovištěm logopedickou péči. Úvazky učitelek jsou rovnoměrně rozloženy k zajištění potřebné pedagogické péče i ke vzdělávacím potřebám MŠ.

Organizace činnosti provozu MŠ je dána v dokumentech, které zpracovala vedoucí učitelka MŠ (*Vnitřní řád* - k organizaci provozu MŠ včetně základních povinností pracovníků, *Vnější řád* - k organizaci školního provozu MŠ, inovován dle nového školského zákona). Instrukce jsou přehledné, důležité informace jsou celoročně vyvěšeny na nástěnce pro zaměstnance a na nástěnkách pro rodiče. Pracovní náplně a povinnosti pracovníků MŠ jsou dány písemně, prokazatelnost projednání byla doložena. V MŠ chybí *Organizační řád* subjektu, inovovány nebyly pravomoci a kompetence vedoucí učitelky MŠ.

Přenos informací uvnitř MŠ funguje, pracovníci jsou pravidelně informováni o důležitých věcech na pracovních poradách, ale i osobně. Jsou svolávány každý měsíc pedagogické rady, které však mají více charakter pracovních porad. V programu pedagogických rad převažuje řešení organizačních záležitostí a zajišťování akcí školy, méně jsou řešeny pedagogické otázky či přenos závěrů z kontrolní a hospitační činnosti. Informovanost o dění v MŠ směrem k řediteli základní školy se děje zatím pouze ústní cestou, spolupráce na tomto úseku je více formální než funkční.

Motivační charakter mají daná kritéria hodnocení pro zlepšení kvality práce MŠ, se kterými byly pracovnice seznámeny. Systém kontroly je vedoucí učitelkou přehledně zpracován v plánu práce školy (druhy kontrol, zaměření), na základě výsledků kontrol předává vedoucí učitelka podklady pro ohodnocení pracovníků řediteli základní školy.

Přínosem je aktivita pedagogů v oblasti sebevzdělávání, získání odborné a pedagogické způsobilosti u nekvalifikované učitelky není výhledově řešeno (již 6 let pedagogické praxe v MŠ). Zatím je vedení nekvalifikované učitelky řešeno poradenstvím v přípravě na výchovně vzdělávací činnost.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny stupněm dobrým.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání v MŠ

MŠ má k dispozici přízemní prostory ve starém činžovním domě, jehož okolí nepůsobí dobře (opadaná omítka, zadní neupravené dvory, špatné přístupové cesty aj.). Třídy rozdělují průchozí přípravná jídelna, dále pak domovní chodba, která je společná pro MŠ a další nájemníky domu. Prostorové uspořádání je z hlediska snadné orientace pro děti velmi

problematické (při přecházení musí přes přípravnu jídel nebo chladnou domovní chodbu). Třídy a herny jsou vybaveny starším nábytkem, nově byly vyměněny stoly a židle v jedné třídě včetně koberce. Pro celkové zlepšení podmínek přispělo vybudování nových umýváren a WC pro děti a dospělé. Přilehlá školní zahrada poskytuje dětem svým vybavením herní vyžití (průlezky, kolotoč, skluzavka, kryté pískoviště, zahradní domek a další).

Vybavení tříd hračkami a stavebnicemi je přizpůsobeno věkovému složení tříd, stavebnice jsou uloženy ve třídách tak, aby k nim měly děti volný přístup, stejné je to i u knih a obrazového materiálu. Pro potřeby vzdělávacích činností jsou učitelkám k dispozici audiovizuální pomůcky, dostatečný výběr je v dětské i odborné literatuře, dobré je zastoupení pomůcek pro výtvarné a pracovní činnosti.

Členění prostoru a uspořádání nábytku pro herní a poznávací aktivity není příliš významné, nabídka herních koutů neposkytuje podněty pro aktivní prožitkové učení (např. experimentování a objevování, pracovní kouty pro chlapce, kouty neživé přírody a další). Rovněž chybí přizpůsobení prostředí spontánním pohybovým aktivitám (pomůcky a nářadí pro tělesnou výchovu je uloženo ve skladu (lavičky, vnitřní průlezka, švédská bedna). Ve dvou třídách mají k dispozici starší počítač, v průběhu inspekce však děti těchto pomůcek nevyužily. Stejně je to s využíváním klavírů, které jsou v každé třídě. Zde se promítá formálnost nastavených dlouhodobých cílů ve školním vzdělávacím programu (deklarování funkčnosti prostředí, nabídky pro praktické poznávání). K zajištění administrativní činnosti je škola vybavena starší informační technikou (funkční počítač, kopírka, tiskárna), přístup k internetu a využívání elektronické pošty je zajištěno v základní škole.

Ve spolupráci s ředitelstvím základní školy a dle finančních možností jsou do plánu materiálně technického zabezpečení provozu MŠ zařazovány nezbytně nutné opravy a částečně i doplnění vybavení. Vedoucí učitelka dbá na to, aby vybavení, které MŠ pořizuje, bylo účelné, už méně je sledováno jeho funkční využívání (hudební nástroje, tělovýchovné nářadí a náčiní, počítače).

Materiálně technické podmínky vzdělávání jsou v celkovém posouzení hodnoceny stupněm dobrým.

Vzdělávací program MŠ

Při sestavování školního vzdělávacího programu vycházela MŠ z doporučeného kurikula „*Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*“ a jako dlouhodobé cíle pro výchovně vzdělávací práci si stanovila tyto priority:

- vytvořit bezpečné, klidné a funkční prostředí s dostatečnou nabídkou pro praktické poznávání
- plně uspokojovat individuální potřeby dítěte, jeho rozvoj i schopnost učení
- v pedagogickém působení se zaměřit především na formování osobnosti dítěte, posilování kamarádství, přívětivosti a na bezkonfliktní řešení problémů
- zvýšenou pozornost věnovat individuální péči pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami ve spolupráci s odborným školským poradenským zařízením

Obsahové zpracování školního vzdělávacího programu podává nabídku o organizaci předškolního vzdělávání včetně určení jeho věcných podmínek (pedagogické, organizační, životospráva, řízení MŠ). Obsah vzdělávání určují tematické bloky, které jsou dle zaměření tříd zpracovány do podtémat v třídním vzdělávacím programu. Program doplňují další dílčí projekty (Preventivní program výchovy ke zdravému životnímu stylu, Individuální logopedická péče, Stimulační program pro předškoláky - Metoda dobrého startu). Výchovně vzdělávací program je zpracován v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání, rámcové

cíle předškolního vzdělávání jsou stanoveny a přizpůsobeny na podmínky MŠ. V uvádění zvoleného programu do praxe MŠ zatím cestu hledá.

Povinná dokumentace k evidenci začátku, průběhu a ukončení docházky dítěte do MŠ je vedena na předepsaných formulářích. Základní údaje o dítěti jsou obsaženy na *Evidenčním listu dítěte* (ve dvou případech chybí u nově zapsaných dětí vyjádření lékaře o způsobilosti k docházce do MŠ), další údaje jsou obsaženy na *Přihlášce do MŠ*. Dokumentace, která obsahuje osobní údaje dětí nebo závěry z šetření odborných pracovišť je uložena tak, aby nedošlo k úniku nebo zneužití těchto informací další osobou. Průběh docházky je zaznamenáván v měsíčních *Přehledech docházky dětí* v každé třídě. U nově přijímaných dětí vydává škola rozhodnutí o přijetí na zkušební dobu, po uplynutí stanovené zkušební doby je vydáno rozhodnutí o přijetí do MŠ. V průběhu inspekce byla kontrolována další povinná dokumentace – zápisy z pedagogických rad, rozpisy přímé výchovné práce pro pedagogy.

Realizace výchovně vzdělávací činnosti je zaznamenávána v „*Přehledu výchovné práce*“, ten je veden v každé třídě. Kontrolou této dokumentace bylo zjištěno, že zápisy plně nevystihují vždy tematickou propojenost s daným tematickým celkem. Průkazným materiálem je vedení rozsáhlé fotodokumentace akcí školy a individuálních záznamů o dětech.

Kontrolní činnost, kterou vedoucí učitelka provádí k programovému naplňování výchovně vzdělávací činnosti školy, je prováděna formou hospitací a kontrol. Frekvence hospitací je úměrná počtu učitelek, je stanoven závěr, který je s učitelkou písemně projednán. Se získanými informacemi a závěry se však dále již nepracuje, chybí funkční zpětná vazba.

Psychohygienické požadavky provozu jsou zpracovány v *Provozním řádu* MŠ. Organizační uspořádání dne v MŠ a prostor pro realizaci činností v denním řádu školy vycházejí z potřeb dětí i možností MŠ. V režimu dne je pevně stanovena základní péče v oblasti stravování, organizačně je zajištěn ve všech třídách pitný režim. Otevřený je prostor pro spontánní a řízené činnosti i dodržování délky pobytu dětí venku. Funkčním uspořádáním jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro individuální logopedickou péči i pro realizaci stimulačních programů pro předškoláky (v dopoledním bloku v provozu 3 třídy, odpoledne 2). U nových dětí je nabízen adaptační proces pro postupné přivykání na nové prostředí za účasti rodinných příslušníků. Zohledněna je individuální potřeba spánku či odpočinku dětí, je zajištěna organizace klidových činností pro děti nespící.

Velmi dobré jsou vzájemné vztahy dětí a učitelek, v převážné většině i spolupráce učitelek s rodiči. Pedagogickým pracovníkům se podařilo rodiče zapojit do činnosti MŠ, o čemž svědčí řada úspěšných společných akcí pro děti (pohádková cesta lesem, turistická akce, pečení cukroví v MŠ, výroba pohádkového draka aj.). Co ale příliš zatím nefunguje, je méně znatelná konstruktivní spolupráce v sebekritickém duchu uvnitř pracovního kolektivu.

Důležité informace k provozu školy a jejímu programu jsou předkládány rodičům na úvodních třídních schůzkách. Rodiče mají dostatečný informační servis v šatnách (řády školy, informace k obsahovému zaměření vzdělávacímu programu jednotlivých tříd, k úplatě za předškolní vzdělávání), samozřejmostí je možnost přímé komunikace s pedagogickými pracovníky školy (odborné poradenství). Řada zajímavých akcí během celého roku počítá s účastí rodičů a tyto přispívají i k jejich dobré informovanosti o škole. Informační systém vůči rodičům funguje.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní a řízené činnosti

V hospitovaných činnostech byla preferována hra jako hlavní prostředek učení. Připravenost a podnětnost prostředí tříd není stimulačně bohaté. Pestrá nabídka činností byla vytvořena pouze ve třídě nejmladších dětí, kdy učitelka vynikajícím způsobem dovedla pro hru děti

zaujmout, dobře ji promyslela i organizovala. Během hry měly děti prostor pro samostatné kreativní uplatnění, doplňky pro hru si vyráběly samy a ve hře je též velmi dobře využily. Ve třídě nejstarších dětí byla zcela podceňována organizace i pedagogický záměr her včetně návaznosti na přímou zkušenost dětí a promyšlenost vzhledem k tematickému zaměření týdne. Chyběl podporující přístup i nabídka činností k rozvoji tvořivosti a fantazie dětí.

Plánování vzdělávacího obsahu je činnostně pojaté, ne všechny učitelky umí tuto formu v praxi plně využít. Organizace sledovaných programově řízených činností vycházela z tematických celků třídních vzdělávacích programů, rozměrnost nabízených činností byla ve třídách však rozdílná. Vhodnost a promyšlenost organizace byla využita v bloku integrovaných činností pouze ve třídě nejmladších dětí, kde učitelka kladla důraz na prožitkovost, kreativitu a angažovanost dítěte, s cílem dát mu možnost zažít úspěchu i vlastního sebeuspokojení. Převažovalo spontánní učení, děti měly možnost sebeuplatnění i prostor pro spolupráci. Při uplatnění stimulačního programu pro předškoláky „*metoda dobrého startu*“ v další třídě, se učitelka soustředila pouze na metodický postup, aniž by zohlednila skutečné možnosti a schopnosti dětí. Méně promyšlená byla motivace a využití pomůcek, grafický záznam rytmu písničky byl nad možnosti dětí. Ve třídě nejstarších dětí byla využita pouze manipulace s obrázky, děti pasivně odpovídaly na kladené otázky. Převažoval verbální projev učitelky, kladením uzavřených otázek se prostor pro samostatný souvislý mluvní projev dětí zúžil na jednoslovné odpovědi. Učitelka zcela nepřizpůsobila vzdělávací obsah nejstarší věkové skupině (velmi malá náročnost).

Úroveň sledovaných spontánních činností je hodnocena stupněm dobrým.

Úroveň sledovaných řízených činností je hodnocena rovněž stupněm dobrým.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti

V průběhu inspekce bylo velmi obtížné vyhodnotit úroveň některých poznatků a dovedností a to z důvodu přítomnosti malého počtu dětí ve třídách. V jednotlivých třídách bylo možné vysledovat pouze některé dovednosti, návyky a postoje, z nichž část je možné označit jako vžitě. V péči o sebe zvládají nejstarší děti samostatně oblékání i přípravu stolování, chápou důležitost hygienických návyků a dovedou je v praxi uplatňovat. Partnerské vztahy ve třídách jsou převážně dobré, ne zcela jsou zafixována pravidla dialogu. V základním pohledu umí rozlišit co je pro člověka i prostředí škodlivé, což se děje převážně zprostředkovaným poznáváním světa (výlety, turistické vycházky).

V celkovém posouzení je průběh a výsledky výchovně vzdělávací práce hodnocen stupněm dobrým.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.
- Významná je podpora mimoškolních aktivit a prezentace školy na veřejnosti (vystoupení žáků, příspěvky v tisku).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 33 024/02-21 (vydalo MŠMT dne 22. 2. 2003)
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Mšené-lázně, okres Litoměřice ze dne 25. 9. 2002
3. Škol (MŠMT) V 3-01 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2004
4. Vzdělávací program Základní škola včetně Úprav a doplňků - stav k 1. září 2004
5. Třídní knihy všech tříd ZŠ - školní rok 2003/2004 a 2004/2005
6. Třídní výkazy a katalogové listy všech tříd ZŠ - školní rok 2004/2005
7. Aktuální rozvrhy hodin všech tříd ZŠ
8. „Koncepce školy“
9. „Řád školy pro žáky“
10. „Řád školy pro zaměstnance“
11. „Provozní řád školy“ (1. 9. 2004)
12. „Vnitřní klasifikační řád“
13. Organizační schéma školy - bez data
14. Minimální preventivní program (školní rok 2004/2005) a Peer program
15. Plán práce školy na školní rok 2004 - 2005 (1. 9. 2004)
16. Vnitřní platový předpis pro školní rok - aktuální
17. „Výroční zpráva za školní rok 2003/2004“
18. „Zápisy ze schůzí pedagogických rad“ (od 4. 9. 2000)
19. Plán práce výchovného poradce
20. „Plán hospitační činnosti ředitele školy na školní rok 2004-2005“
21. Hospitační záznamy (2003/2004, 2004/2005)
22. Složka „Kontrola dokumentace 2004/2005“
23. Personální dokumentace učitelů ZŠ a MŠ
24. Pracovní náplně vedoucích zaměstnanců
25. Složka „Výsledky srovnávacích testů 2003/2004“
26. Školní vzdělávací program MŠ pro školní rok 2004/2005
27. Výkaz škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole dle stavu k 30. 9. 2004
28. Výjimka ředitele základní školy z počtu zapsaných dětí ve třídách MŠ pro školní rok 2004/2005
29. Rozpis a stanovení úvazků přímé výchovné práce pedagogických pracovníků MŠ ve školním roce 2004/2005
30. Vnější řád MŠ (školní řád) platný pro školní rok 2004/2005 včetně podmínek pro výběr úplaty za předškolní vzdělávání
31. Vnitřní řád MŠ – nedatovaný
32. Provozní řád MŠ
33. Přehledy výchovné práce pro školní rok 2004/2005 – všechny třídy MŠ
34. Měsíční přehledy docházky dětí do MŠ– období září 2004 – únor 2005 - všechny třídy
35. Třídní vzdělávací programy – školní rok 2004/2005 - všechny třídy MŠ
36. Evidenční listy zapsaných dětí do MŠ ve školním roce 2004/2005

37. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ vydané ředitelem školy
38. Individuální záznamy o dětech včetně vedení záznamů o individuální logopedické péči – šk. rok 2004/2005
39. Režim dne v MŠ
40. Plán hospitací a kontrol pro školní rok 2004/2005 vypracovaný vedoucí učitelkou MŠ
41. Zápisy z pedagogických rad a pracovních porad v MŠ – školní rok 2003/2004, 2004/2005
42. Kritéria pro hodnocení pracovníků MŠ

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou v základní škole vzhledem k odborné kvalifikovanosti a věkovému složení učitelského sboru méně příznivé, organizační systém školy se postupně vyvíjí, je přehledný, přístup k potřebným informacím je zajištěn. Výchovu a vzdělávání žáků ve sledovaných předmětech zajišťují většinou zkušení učitelé, z nichž převážná část splňuje podmínky odborné kvalifikace dané právním předpisem. Dobré vedení zaměstnanců i systém dalšího vzdělávání učitelů přispívá ke zkvalitňování vzdělávání. Kontrolní systém vychází z promyšleně sestaveného plánu, rezervy byly zaznamenány v jeho účinnosti v oblasti plnění učebních osnov na 1. stupni a vedení povinné dokumentace tříd.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program s obtížemi, pro případné zahájení komplexní rekonstrukce je ve spolupráci se zřizovatelem připraveno náhradní řešení organizace vyučování. Vybavení učebnicemi je velmi dobré, učebními pomůckami průměrné.

Zvolené učební plány škola dodržuje, v plnění učebních osnov byly zjištěny dílčí nedostatky na 1. stupni.

V průběhu výuky převažovaly frontální způsoby práce s dobrou materiální podporou a účinnou vnější motivací žáků. Prvky aktivního učení zaznamenala ČŠI spíše ojediněle na 1. stupni.

Pozitivním zjištěním je zapojení žáků do nejrůznějších soutěží a široká nabídka mimoškolních zájmových aktivit, prezentace školy na veřejnosti.

Odborná a pedagogická způsobilost a dlouhodobější zkušenosti v oboru členů pedagogického sboru jsou dobrým předpokladem pro naplňování výchovně vzdělávacího programu MŠ. Vedení detašovaného pracoviště tuto skutečnost nedovedlo zatím plně využít tak, aby se výrazně promítla do celkové kvality práce MŠ.

Umístěním MŠ do staré činžovní budovy je z hlediska potřeb dětí a funkčnosti provozu nevhodné. Vybavení MŠ je standardní, podíl na estetických proměnách uvnitř školy je méně výrazný.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je dobrá, zatím se ne všem daří využívat aktivačních metod a účelných organizačních prostředků směřujících k prožitkovému učení. Pozitivem je skutečnost, že MŠ reagovala na modelový program pro předškolní vzdělávání a snaží se jej uvádět do praxe. Zde MŠ zatím cestu hledá.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hyška	Miroslav Hyška v.r.
Člen týmu	Marie Bimová	Marie Bimová v.r.
Člen týmu	Mgr. Věra Heřmánková	Věra Heřmánková v.r.
Člen týmu	Ludmila Šutková	Ludmila Šutková v.r.
Člen týmu	Blanka Zoudunová	Blanka Zoudunová v.r.

V Ústí nad Labem dne 28. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 4. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Petr Došek

Mgr. Petr Došek v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Obec Mšené-lázně	2005-05-02	f6-1083/05-5020
Školská rada není zřízena	xxxxxxxxx	xxxxxxxxx

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
xxxxx	xxxxxxxxx	Připomínky nebyly podány.